

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΣΤΗ ΖΑΚΥΝΘΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ξαναντάμωμα (Γκαΐτε)	 Μάρκον Τσιριμώκου
Ὁ Ποπολάρος, (δράμα)	 Γρ. Ξενοπούλου
Ἐπίλογοι	Σωτήρη Σκίπη
Ἡ Τέχνη τῆς Γκράτσια Ντελέντα . .	μετάφραση Σπ. Μινώτου
Ἑπτανησιακὰ σημειώματα	 Διον. Α. Ζακυνθινού
Ἀπὸ τὰ σονέττα τοῦ Δάντη . .	μετάφραση Ἑπτανησίας
Οἱ τρεῖς συνευαῖροι	 Ἀγλ. Κυριζάκη
Ἐκδόσεις.	

ΕΤΟΣ Α'—Ἀριθ. 11
Φεβρουάριος 1928
ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΔΡΧ. 3

176 μεγάρες σελίδες.—107 ιστορικές ωρυζτιμες εικόνες.—
 'Η Ζωή του Ποντή. Τα ωραιότερα έργα του μεταφρα-
 σμένα.—Μελέτες.—Διηγήματα.—Ποιήματα.—Αυτοβιογρα-
 φία.—Η ιστορία της Τεκτονικής.—'Η καλλιτεχνία της.—Το ιστο-
 ρικόν των εορτών.—Εννεργάται έωφανείς Έλληνες καὶ 'Ε-
 ταίροι.—'Υπουργοί.—'Ακαδημαϊκοί.—Καθηγητὲς Πανεπι-
 στημίων.—Γερουσιαστές.—Κριτικοί.—'Ιστορικοί.—Καλλιτέ-
 χνες.—Ποιητές.—Λογοτέχνες.—'Αγιδινὸ βιογραφικὸ μνημεῖο.
 'Εκδοσὴ καλλιτεχνική.—Κόσμημα κάθε βιβλιοδόκης.—'Η
 β' έκδοσις τιμᾶται δραχμὲς 45.—Γιὰ τοὺς συνδρομητὰς τῆς
 'Εορτῆς 'Ανδορογίας καὶ τῆς Νέας 'Εστίας,
 αὐτὸν ἐμβάθουν κατ' εὐθείαν στὴν διεύθυνσιν ἢ στὸ Βιβλιο-
 γραφεῖο Κολλῆρον, μόνο δραχμὲς 30.

ΓΚΑΙΤΕ

ΕΑΝΑΝΤΑΛΩΜΑ

ΕΚΕΙΝΟΣ

Γλυκιά μου φίλη! ἀκόμα δὲς μου ἓνα γιγὶ στὰ χεῖρῃ!
 Ἐριχτὴ γιὰτ' εἶσαι σήμερα; Καὶ τώρα ἀνδρὶ τὸ δέντρο
 σὰ χδὲς, αὐτὸ μύρια ἀλλάσαμε γιγὰ καὶ μ' ἓνα εὐφῆνες
 μερίσοι τὰ παρόμοιας, αὐτὸ μὲ τ' ἀρρίζει τ' ἀνδρὶ
 γιὰ νὰ τρυφήσει, καὶ ἔπειτα αὐτὸ γιγὶ ὡς νὰ κάτσει
 καὶ ὡς, ἐνὼ ἡδονῆς ἀχδὲς περὶ τὸν ἀρέα.
 Κάνουν καὶ τώρα τὴ γλυκιάν οἱ μεμνῶσες δουριά τους.
 Ἡδὲ γιγὶ γιὰ μᾶς ἡ ἀνοιχτὴ αὐτὴν τ' ἀνδρὶ γερυλλίσουν.

ΕΚΕΙΝΗ

'Ονειρο! φίλε μου, ὄνειρο ἡ γλυκιά! Πῶς - δὲ α' ἀκούσω
 μ' ὀλάνοιχτὴ ἀγκαλιά-γιὰ χτὲς! Χτὲς εἶδες; ἦσαν μέρα
 ωρυζτιμη. Γλυκιά σου εἶδες τὰ λόγια μὲς στὰ λόγια,
 τὰ γιγὰ διώχναν τὰ γιγὰ. Μ' ἀγίμονο! τὸ βράδυ,
 καὶ ὡς ἔπρεπε, χωρίσαμε. Καὶ ἄρχισε τότε ἡ νύχτα
 ἡ ἀτέλειωτη καὶ ἡ θλιβερή. Σημέρωσε καὶ ὡς.
 'Αχ! μέσα στὸν καιρὸν αὐτὸ δέκα φορὲς γιὰ μένα
 τὸ δέντρο καὶ γλυκιά σου καὶ ἔδωκε τοὺς καρπὸς του.

(Ἐλεύθερη μετάφραση)

Μᾶρκος Τσιριμῶνος

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ

ΗΜΕΡΟΜ.

ΑΡΙΘ.

20.8.85

36816

Ο ΠΟΠΟΛΑΡΟΣ

Ἡ τελευταία σκηνή τῆς Γ' Πράξης

Σημείωμα. Ὁ «Ποπολάρος» εἶναι τετράπρακτο ξανυνδι-
νὸ δράμα, ποὺ τὸ ἔβγαλα πέρου ἀπ' τὸ παλιὸ μου διήγημα «Ὁ
Ἀντάρτης» (δημοσιευμένο σ' ἓνα τόμο διηγημάτων ποὺ ἐπιγρά-
φεται «Πετριὲς στὸν ἥλιο κι' ἄλλα διηγήματα», Ἀθήναι,
1916.) Τὸ δράμα οὐτε δημοσιεύθηκε ἀκόμα, οὐτε κἀν ἐπαίχθη-
κε στὸ θέατρο. Πέρου τὸ καλοκαίρι ἐπρόκειτο νὰ παιχθῇ στὰ
«Διοι ὕσια» ὑπὸ τὸν θίασο Κυβέλης· ἀλλὰ δὲν ἄφησε καιρὸ τὸ πε-
ρίφημο ἐκεῖνο «Ρομάντισο» ποὺ ἔχαμε σειρὰ ἀπὸ ἐκατὸ βραδιές.
Φέτος πάλι, θίασος Κυβέλης δὲν ὑπάρχει, ὁ δὲ θίασος Μαρίας
Κοιτοπούλη ἐργάζεται χωρὶς τὴ μεγάλη του πρωταγωνίστρια. Ἐ-
τσι τὸ ἔργο μένει καὶ περιμένει. Γιατὶ μόνο στὰ δυὸ αὐτὰ μεγάλα
καὶ πλούσια θέατρα θὰ μπορούσε νὰ παιχθῇ, καθὼς εἶναι πολυ-
πρόσωπο, δύσκολο, κι' ἀπαιτεῖ κιόλα καὶ πλυνδράπανα σκηνικά.

Ἐλπίζω ὥστόσο νὰ παιχθῇ στὸ τέλος αὐτῆς τῆς σαῖζόν, ὅ-
ταν, καθὼς λένε, ἡ Κυβέλη κι' ἡ Κοιτοπούλη, ποὺ ξεκουρά-
ζονται τώρα, θὰ ἐπιστρέψουν πάλι νὰ ἐργασθῶν. Μπορῶ μά-
λιστα νὰ πῶ πῶς ἀνυπομονῶ νὰ φινῇ τὸ τελευταῖο μου αὐτὸ
θεατρικὸ ἔργο, (32ο, ἂν ἀγαπᾶτε, σιτὴ σειρὰ τῶν πρωτοτύπων
μου, χωρὶς νὰ λογαριάζω τίς μεταφράσεις μου καὶ τίς διασκευές),
γιατὶ ὅλοι ὅσοι τὸ ἄνουναν πέρου ποὺ τὸ διάβασα στὸν θίασο
Κυβέλης, εἶπαν μ' ἓνα στόμα πῶς εἶναι τὸ κολύτερό μου ὡς
τώρα καὶ τοῦ προφήτεψαν μιὰ θεατρικὴ ἐπιτυχία μεγαλύτερη ἀπ'
ὅσες εἶχα πικτί. Μανὰοι, γιατί—ποῖς ξέρει!—αὐτὸ μπορεῖ νὰ
εἶναι καὶ τὸ κατατελευταῖο μου ἔργον. Στὴν ἡλικία ποὺ βρισκο-
μαι, καὶ μὲ τόσες σικοτοῦρες ποὺ ἔχω τώρα στὸ κεφάλι μου, —
«Νέες Ἔστιες», «Διαπλάσεις», «Ἀπαντα» καὶ καθεξῆς, ἔ. ἓνα
κεφάλι εἶν' αὐτό, — ζήτημα ἂν θὰ ξαναβρῶ τὴν ἡσυχία, τὴν ὁ-
ρεξή καὶ τὸν καιρὸ γιὰ θεατρικὸ ἔργο. Ἐπειτα, νὰ λέμε καὶ τὴν
ἀλήθεια, τὰ θεατρικά μας πράγματα δὲν εἶναι τώρα—ὕστερα καὶ
τέτοια ποὺ νὰ ἐμπνέουν τὸν συγγραφέα σὰν ἄλλη φορὰ. Κάθε
χρόνο πᾶμε καὶ χειρότερα. Κι' ἐκεῖ ποὺ φθάσαμε πιά, μόνο ἡ
ἐπέμβαση τοῦ Κράτους—μὰ ποῦ εἶναι τῆς;—μὲ τὴν ἰδρυση μιᾶς ἐπι-
σημῆς, μόνιμης ἐθνικῆς σκηνῆς, θὰ μπορούσε ν' ἀνακόψῃ τὸν
μαρασμό, ν' ἀναζωογονήσῃ τὸ Νεοελληνικὸ Θέατρο καὶ νὰ σπρώ-
ξῃ σὲ καινούριες προσπάθειες τοὺς ἀρκετὰ ἀπογοητευμένους θε-
ατρικοὺς παράγοντες, κι' ἠθοποιούς καὶ συγγραφεῖς.

Γιὰ νὰ ἐννοηθῇ τώρα καλύτερα ἡ παρακάτω σκηνή, ποὺ μὲ
χαρὰ μου τὴ δίνω στὴν ἀγαπητὴ μας «Ἰόνιο Ἀνθολογία», πρέ-
πει νὰ διηγηθῶ μὲ λίγα λόγια τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἔργου. Εἶναι
μιὰ παλιὰ Ζανυνδινὴ ιστορία: Ἡ κοντεσσίνα Ἑλδα, ἓνα διαβο-
λοκόρισο, τὰ βάζει μὲ τὸ Ζέππο τὸν Πεμπονάρη, ἓνα νέο φοι-
τητὴ πολὺ ὁμορφο καὶ πολὺ πλούσιο, ἀπὸ οἰκαγένεια ὅμως πα-
ρακατινὴ, λαϊκὴ. Μὰ τί τὴ γνωιάζει γι' αὐτὸ τὴν Ἑλδα! Νὰ

παίξῃ μόνο θέλει λιγὰ
κι μὲ τὸ μορφονιό, ποὺ
τὸν ἔχει κοντὰ τῆς στὴν
Πόχαλη ἓνα καλοκαίρι.
Ὅταν τελειώνει πιά αὐ-
τὴ ἡ βελλετζατού-
ρα, ἡ Ἑλδα ἐννοεῖ
νὰ τελειώσῃ καὶ τὸ εἰ-
δύλλιο καί, μολονότι
ὑπόσχεται στὸ Ζέππο
νὰ τὸν ἀγαπᾶ πάντα,
τὸν ἀποχωρίζεται μὲ
τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴν
ξαναγυρῇ νὰ τὸν ἰδῇ.
Σ' αὐτὸ ἄλλωστε τὴν
προτρέπουν κι' οἱ ἑα-
δέρφες τῆς, προπάν-
τω ἡ κακὴ Κιάρρα,
ποὺ δὲν θέλει βέβαια
νὰ συγγενέψουν μ' ἑ-
ναν «ποπολάρο», ζη-
λεύει ὅμως καὶ λιγάνι
τὸ εἰδύλλιο τῆς Μπό-
χαλης...

Ναί, μὰ ὁ Ζέππος ὁ
νέος ποπολάρος, εἶναι
ἄνθρωπος δυνατός.

Κι' ὅταν καταλαβαῖν τὸ ἀσχημο παιχνίδι ποὺ τοῦ ἔπαιξε
ἡ κοντεσσίνα Ἑλδα, γίνεται στυλὶ κι' ἔξω—φρενῶν. Δὲν ἐννοεῖ
νὰ τὴν ἀφίσῃ σὲ χλωρὸ κλαδί ποὺ λένε. Τῆς κάνει ὡς καὶ προ-
σβολὲς στὸ δρόμο. τὴ φασερίζει, τὴν κυνηγᾷ, τὴν ἀναγκάζει νὰ
κλεισθῇ στὸ σπίτι τῆς, νὰ φοβάται νὰ ξεμυτίσῃ ἔξω· κι' ὅταν ἡ
δυστυχισμένη, γιὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπ' αὐτὰ, ἀρραβωνιάζεται μ' ἓνα
νέο Ἑγγλέζο, τὸν κ. Μπράουν, — κομμικὸ λιγάνι τύπου, ποὺ δὲν

τὸν ἀγαπᾷ καθόλου, — ὁ Ζέππος, ποὺ ἔλειπε τότε στὴν Ἀθήνα, γυρίζει στὴ Ζάκυνθο σὰν κεραυνός, ἀποφασισμένος νὰ χαλάσῃ μὲ κάθε τρόπο τὸν ἀρραβώνα. Καὶ πρῶτα· πρῶτα γράφει ἕνα γράμμα στὸν κ. Μπράουν ποὺ τοῦ λέει πῶς; ἡ Ἑλδα εἶναι πιά δική του κι' ἄλλος δὲν μπορεῖ νὰ τὴν πάρῃ, γιατί τὴν εἶχε ἕνα δλάκερο καλοταίρι· στὴ Μπόχαλη.

Ἀπ' αὐτὸ τὸ γράμμα, ποὺ ὁ Ἑγγλέζος τὸ δείχνει ἀμέσως τοῦ πεθεροῦ του, ὁ κόντε· Ντιμάρας, ὁ πατέρας τῆς Ἑλδας, τὰ μαθαίνει ὅλα. Μητέρα καὶ κόρη ὑποχρεώνονται ἀπ' αὐτὸν νὰ τοῦ φανερώσουν καὶ τίς ἐφήμερες σχέσεις τῆς Ἑλδας μὲ τὸ Ζέππο, — ὅχι προχωρημένες βέβαια, πάντα ὁμῶς ἐρωτικές, — καὶ τὴν ἀπότομη διακοπή τους, καὶ τὴν ἀγρία καταδίωξη ποὺ τοὺς ἔκανε ἀπὸ τότε ὁ «ποπολάρος». Ὁ γέρος βλέπει πιά πῶς πρέπει νὰ πάρῃ τὰ μέτρα του. Κι' ἐνῶ ἀπὸ τὸνα μέρος, προσπαθεῖ νὰ πείσῃ τὸ γαμπρὸ του πῶς ὁ Ζέππος ὁ Περπονάρης εἶν' ἕνας «μουρλός» ποὺ φαντάζεται πῶς τὸν ἀγαποῦν ὅλες οἱ ἀρχοντοπούλες, — καὶ τὸ πιστεύει ὁ κακόμοιρος ὁ Ἑγγλέζος, ἀπὸ τὴν ἀγάπη ποὺ ἔχει τῆς Ἑλδας — ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος βάνει τὸ σέμπρο του, ἕνα χωριόταρο παλικαρὰ ἴσα μ' ἐκεῖ — πάνου, μὲ καὶ μου στάνες τόσες, νὰ δώσῃ μιὰ καλὴ ματσουκιά τοῦ ἱνφάντε, γιὰ νὰ τὸν κορββατώσῃ κάμποσες ἡμέρες, ὡς ποὺ νὰ γίνῃ ὁ γάμος τῆς Ἑλδας μὲ τὸν Μπράουν, νὰ φύγουν οἱ νεόπαντροι γιὰ τὴ Βενετία καὶ τότε τρέχα — γύρευε, σὸρ — Ζέππο Περπονάρη!

Ἔ, λοιπὸν! ἀπ' αὐτὴ τὴ στιγμή, ἡ Ἑλδα καταλαβαίνει πῶς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο, ποὺ τὸν ἔβλεπε προστάτης σὰ μπόγια, σὰ διάβολο, ἀπὸ μέσα της, τὸν ἀγαπᾷ! Τῆς εἶχε ἐπιβληθεῖ πιά ὁ γενναῖος καὶ δυνατὸς Ποπολάρος. Δὲν θέλει ἀκόμα νὰ ὁμολογήσῃ τί γίνεται στὴν ψυχὴ της, προφασίζεται ὁμῶς πῶς φοβᾶται τίς συνέπειες τέτοιου κινήματος, καὶ πείθει τὴν μητέρα της νὰ τῆς χαρίσῃ ἀπὸ τώρα μιὰ πολὺτιμη διαμαντένια σπέλια, (καρφίτσα), ποὺ θὰ τῆς τὴ χάριζε διὰ τὴν θὰ γινόταν νύφη, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ δωροδοκῇ μ' αὐτὴν τὸ σέμπρο γιὰ νὰ μὴν ἐκτελέσῃ τὴ διαταγὴ τοῦ πατέρα της. Τελοσπάντων, ἡ Ἑλδα δὲν θέλει νὰ βαρύνῃ τὸ Ζέππο. Μπορεῖ νὰ μὴ τὸν ἀγαπᾷ, — λέει, — μπορεῖ νὰ τὸν μισᾷ ἀκόμα, μὰ νὰ τοῦ δώσουν ματσουκιά, ὅχι, δὲν τὸ ἐννοεῖ. Κι' ἐπειδὴ ὁ πατέρας της ποὺ τὸν παρακαλεῖ, δὲν τὴν ἀκούει, ἀποφασίζει νάντενεργήσῃ μονάχη της.

Πρέπει νὰ προσδῶ, πῶς τὴν ὥρα ἐκείνη περὶ ετοιμάζεται νὰ μιλήσῃ κρυφὰ τοῦ σέμπρου, τοῦ Ἀγουστή, ἡ Ἑλδα ἔχει σχηματίσει τὴν ἰδέα πῶς ὅλοι οἱ ἄνθρωποι γύρω της εἶναι κακοί: Κακὸς ὁ Ζέππος ποὺ τῆς ἔκανε τόσα μαρτύρια· κακὴ ἡ Κιάρρα ποὺ τὴν ἐσπρωξε νὰ τὸν ἀρνηθῇ· κακὸς ὁ πατέρας της ποὺ ἡ θέλε τὴν νὰ τὸν ματσουκίσῃ· κακὴ ἡ μητέρα της ποὺ ἐπιδοκί-

μαζε τὸ σκληρὸ μέσο, — κακοὶ ὅλοι. Κι' ἀπ' ὅλους πιά κακὸς βέβαια αὐτὸς ὁ Ἀγουστής, ὁ μπράβος, ὁ μπόγιας, ποὺ ποιοὺς ξέρει μὴν τῆς ἔπαιρνε τὰ διαμάντια καὶ τὴν γελοῦσε... Ὡστόσο τὸν κράζει μὲ τρόπο στὴ σάλα γιὰ νὰ τοῦ κάνει τὴν πρόταση. Κι' ὅλη αὐτὴ, ἡ τελευταία τῆς τρίτης πράξης, — τὸ δράμα ἔχει τέσσερις, εἴπαμε, — εἶναι ἡ ὁμιλία τῆς κοντεσσίνας Ἑλδας μὲ τὸ σέμπρο τὸ μουστακαλῆ. Ἐλπίζω νὰ σὰς ἀρέσῃ. Ὅταν τὴν διάβασα τουλάχιστο σὺ θεάτρο, ἔκαμε τόση ἐντύπωση, ὥστε ὁ Αἰμίλιος Βεάνης, ὁ μεγάλος ἠθοποιός, ποὺ ἐγὼ τὸν προόριζα γιὰ τὸ ρόλο τοῦ γιατροῦ Μαρινένη, (ἐνὸς μιλάριπα τοῦ Ζέππου, χαριτωμένου τύπου καὶ μὲ πολλὴ δράση σὺ ἐργὸ), ἤθελε σώναι καὶ καλὰ νὰ κάμῃ τὸν Ἀγουστή, ἀν καὶ δὲν ἔχει σχεδὸν παρ' αὐτὴ τὴ σκηνοῦλα! «Ἀλλὰ τί σημαίνει; ἔλεγε ὁ κ. Βεάνης· ἐγὼ μ' αὐτὴ τὴ σκηνοῦλα θὰ δείξω πῶς εἶμαι ἠθοποιός. Ἦ, κι' ἐγὼ ἴσως μ' αὐτὴ τὴ σκηνοῦλα θὰ δείξω πῶς εἶμαι... συγγραφέας.

Ἑλδα, μονάχη, κοιτάζει τὴν καρφίτσα μὲ τὰ διαμάντια: — Ἀ

ξίζει... Μ' ἀξίζει τάχα περισσότερο ἀπὸ τὴ ζωὴ ἐνὸς ἀνθρώπου;... (Χτυποῦν εἰς τὰ σιγὰ τὴν πόρτα. Ἡ Ἑλδα κλείνει τὸ κουτὶ μὲ τὴν καρφίτσα καὶ τὸ κρύβει σὺν τὸν κόρφο της.) Ἐμπρός!

Ἀγουστής· ἀνοίγει προφυλαχτικὰ τὴν πόρτα καὶ μπαίνει δειλά, βράζοντας τὸ καπέλλο του: — Προσκυνῶ, κυρά μου... Ὁ Τζώρτζης μοῦ εἶπε πῶς μὲ θέλει...

Ἑλδα: — Ναι, ναι... Καλῶς τὸν Ἀγουστή... Ἐμπα μέσα καὶ κλείσε... Κάτι θέλω νὰ σὲ ρωτήσω.

Ἀγουστής: — Ὅτι ἀγαπᾷ; καὶ προστάζεις. (Γυρίζει νὰ κλείσῃ τὴν πόρτα, ἀλλὰ τὴν ἴδια στιγμή ἡ πόρτα κλείνει μονάχη.)

Ἀ! ἔκλεισε ἀπόψε ὁ Τζώρτζης

Ἑλδα: — Ἦσουνά τώρα μὲ τὸν παπάκη;

Ἀγουστής: — Ναίστε, σὺ μετῶς... μούδωσε καὶ παραγ-

κολιές... γιὰ τὸ χτήμα...

Ἑλδα: Καὶ βγήκατε ἀπὸ τὸ μετῶς μαζί;

Ἀγουστής: — Ναίστε. Κι' ὁ σιὸρ — κόντες κατέδρακε πάλι σὺν σταῦλο γιὰ κείνο τῶλογο...

Ἑλδα: — Ἀ, καλὰ.

Ἀγουστής: — Ὁμοσφο ἄλλο, κοντεσσίνα μου! Ἡμερὸ πολὺ. Καὶ τοῦ λόγου σου μπορεῖς νὰ τὸ καθάλλικευεις.

Ἑλδα: — Μὰ γι' αὐτὸ ἴσια ἴσια σὲ ἤθελα.

Ἀγουστής: — Γιὰ τῶλογο;

Ἑλδα: Ναί. Μὰ πές μου πρῶτα· τί ὥρα θὰ φτάσῃς ἀπόψε σὺν χτήμα;

Ἀγουστής, συλλογιέται: — Μμ... μὲ φαίνεται πῶς ἀπόψε θὰ πᾶω.

Ἑλδα: — Μὰ δὲν ἐφόρτωνες γιὰ νὰ φύγῃς;

Ἀγουστής: — Ναί, μὰ κατι ἔλαχε... μία δουλειά... Ἀπόψε πρέπει νὰ κάτσω στὴ χώρα καὶ... ἂ θέλει ὁ Θεὸς, αὐριο τὴν αὐγούλα φεῖλω. Ἡ τὰ χαράματα.

"Η κχι τή νύχτα, δέν ξέρω . . .
Μά, γιατί τοῦ λόγου σου; . . .

"Ελδα, ἀπότομα: — Καί πό-
σα σοῦ ἔταξε ὁ πατέρας μου, γιά
νά ξεκάμεις τὸ γυιὸ τοῦ Περπονάρη;

"Αγουστής: — "Α! τὸ ξε-
ρεις γιὰμὰ κχι τοῦ λόγου σου;

"Ελδα: — "Ακου δέν τὸ ξέ-
ρω! . . . Μά ἐγὼ τὸν ἔβαλα. Γιὰ
μένα θὰ τὸ κάμης αὐτό. Λοιπὸν;
πόσα σοῦ ἔταξε;

"Αγουστής: — Μὰ τίποτα!
Τί νὰ μοῦ τάξει; Ὁ κόντες δέν
τάξει, προστάζει. Κχι προσταγὴ τοῦ
ἀφεντός; καί τὰ οὐκιά δεμένα!

"Ελδα: — Καλά . . . Μὰ ἔλα
πλιὸ κοντά . . . Ἰδές, ἰδές ἐδῶ τού-
τη τὴ σπίλια. (Βράζει τὸ κουτί,
τὸ ἀνοίγει καὶ κάνει νάστράψει
μπροστά σὰ μάτια τοῦ "Αγου-
στή ἢ διαμαντένια κάρφισα.)

"Ε; . . . πὼς σοῦ φαίνεται;

"Αγουστής: — Τί ὁμορφὴ!
Βασιλικιά! . . . Κολορίζικη, κυρά
μου! . . . Μή, μή, μὲ θαμπό-
νει! . . . Σίγουρα θὰ σοῦ τὴ χά-
ρισε ὁ γαμπρός.

"Ελδα: — Ὅχι, μὰ μπορεῖ
καὶ νὰ μοῦ τὴ χαρίσῃ . . .

"Αγουστής: — "Α! σοῦ τὴν
ἔστειλε, παναπεῖ ὁ γαμπρός, νὰ
τὴν ἰδῇς, κχι ἂ σοῦ ἀέτει; . . .

"Ελδα: — Μὰ εἶναι νὰ μὴν ἀ-
ρέσει ἀνθρώπου; . . . Ἰδές, μπρὶλ-
λάντια! Καὶ δεμένα μοναχὰ τους,
χωρὶς καθρέφτη ἀπὸ κάτω. Μπριλ-
λάντια σοῦ λέω ἀληθινά· ὄχι δια-
μάντια, οὔτε ἀσπρα ζαφείρια . . .

"Αγουστής: — Τί ξέρω ἐγὼ
ἀπὸ δαῦτα; Τὸμορφο ὅμως τὸ
βλέπω . . .

"Ελδα: — Καὶ ξέρεις πόσο
ἔχει τοῦτο τὸμορφο πὺν βλέπεις;

"Αγουστής: — Ὅχι . . .
ποῦ νὰ ξέρω; . . .

"Ελδα: — Πεντακόσια κο-
λοννάτα, "Αγουστή μου!

"Αγουστής, μὲ θαυμασμό·
— Οὐ! . . .

"Ελδα: — Ἀμὴ τί ἐνόμισε;
πεντακόσιες σφάντζικες; . . . Κο-
λοννάτα! . . . Νά, πῶρ' το, πῆγαι-
νέ το σ' ὅποιον χρυσικὸ θέλεις, νὰ
σοῦ τὰ μετρήσῃ στή στιγμή!

"Αγουστής, μὲ χαμόγελο:
— Ἐγὼ; κχι τί μπαίνω ἐγὼ;

"Ελδα: — "Αγουστή! πεντα-
κόσια κολοννάτα! . . . Ποῦ μᾶς κά-
νουν τρεῖς χιλιάδες σφάντζικες κχι
ἀπάνου! "Αν τοῦ τίς φέρτῳνες,
ὅλες μᾶζι! σ' ἓνα σακκούλι, μὲ δυ-
σκολία θὰ τίς σήκῳνε τὸ μουλά-
ρι σου!

"Αγουστής: — Μωρέ, ὅς
εἶχα ἐγὼ τρεῖς χιλιάδες σφάντζι-
κες, κχι ὅς σὲ κάγανε μακάρι τρία
μουλάρια! (Γελάει μὲ διάκριση).

"Ελδα, ἐξακολουθεῖ: — "Α,
στάσου! μπορεῖ νὰ σοῦ τίς δώσῃ
κχι ὁ κ. Μπράουν. "Αν τοῦ τὸ δεῖ-
ξεις τοῦ ἀρραβωνιστικοῦ μου, θὰ τοῦ
ἀρέσει. Κχι ἴσια — ἴσια ἐπειδὴ γυ-
ρεύει ἓνα καλὸ στολίδι γιά μένα

θὰ σοῦ τᾶγοράει καὶ θὰ μοῦ τὴ
χαρίσει. Νά, νά, ἔτι νὰ κάμεις
καλύτερα. Δεῖξε το πρῶτα, νὰ σοῦ
τὸ σιμάρο με χρυσικό, κχι ἔπειτα
πῆγαινε νάβρεις τὸν κ. Μπράουν.

"Αγουστής, μὲ ἀπορία: —
Μά . . . μὰ γιατί ἐγὼ; . . . Δέν
καταλαβαίνω τί μοῦ λές, ἀρχοντο
πούλα μου! . . . Εἶναι ξένο; Εἴ-
ναι κανενὸς ποῦ θέλει νὰ τὸ που-
λήσει;

"Ελδα, ἀπότομα: — Ὅχι,
εἶναι δικό σου. Σοῦ τὸ χαρίζω!

[Μικρὴ παύση]

"Αγουστής: — "Α, κατάλα-
βα . . . τώρα κατάλαβα . . . Τί
κουτὸς ποῦ εἶμαι! . . . (Σταθερά)

"Οχι, κυρά μου, νὰ σὲ χαρῶ! Νὰ
κρατήσῃς τὰ μπριλλάντια σου, δὲ
μοῦ χρειάζονται Ἐγὼ, καὶ χωρὶς
ἐφτοῦνα, τὸ χρέος μου θὰν τὸ κάγω

"Ελδα: — Νά; . . .

"Αγουστής: — Μωρέ, θὰ
φάγῃ ἀπόψε μετσοικιὰ σφουριχτή,
ποῦ ἂ δὲ μείνει στὸν τόπο, θὰ κά-
τῃ στὸ κρεβάτι ἓνα χρόνον! Ψίχες
θὰν τοῦ τὸ κάμω τὸ μουλοκαῦ-
καλό του! ("Η "Ελδα φρίττει. Ὁ
"Αγουστής, χωρὶς νὰ προσέξῃ
σὴν φρίκη της, ἐξακολουθεῖ.)

Καὶ ξέρεις ποῦ θὰ τονε φυλάξῃ;
(Σιγὰ.) Στὴν καμάρα τοῦ "Αη —

Παύλου! "Απὸ κεῖ θὰ περάσῃ γιά
νὰ πάῃ σὲ σπῖτι του . . . Νάξεραι
πῶς τὸν ἔγω κχι ἐγὼ σὴν μπουκα-

τοῦ στομαχιοῦ! (Μὲ ἀγανάκτη-
ση.) Γιατί πολλοὺς ἀφεντάδες ἔχει
προσβάλει τοῦ λόγου του. Νὰ χα-
θῇ, τὸ θρασίμι! — Λοιπὸν, δὲ μὲ
θέλεις τίποτοι ἄλλο, κυρά μου; Ἐ-
γὼ πάω. Καὶ νὰ εἶσαι ἡσυχὴ (Κά-
νει ὑπόκλιση γιά νὰ φύγῃ.)

"Ελδα, (πικρά.) — "Αγου-
στή, στάσου! . . . Καλὰ τὰ εἶπες
πῶς εἶσαι κουτός . . . Τίποτα δέν
κατάλαβες πάλι! . . .

"Αγουστής, σασυμπνένος: —
"Ε; . . . τί; . . .

"Ελδα: — Τὴ σπῖλια τούτη σοῦ
τὴ χαρίζω, γιά νὰ μὴ δάσῃς μα-
τσοικιὰ τοῦ Ζέππου τοῦ Περπο-
νάρη!

"Αγουστής, σιγά, πλησιάζον-
τας μὲ τὸ κεφάλι: — Πιστολιά γι-
αμὰ θέλεις;

"Ελδα: — Νὰ μὴ τὸν ἀγγί-
ξῃς! . . . Τίποτα! . . . Οὔτε τρίχα
τῆς κεφαλῆς του!

"Αγουστής, ὀρθώνεται: —
"Ε; . . . μὲ γορεύεις, παναπεῖ,
νὰ πάω κόντρα τοῦ ἀφεντός;

"Ελδα: — Νὰ μὴν κάμης τὴν
παραγγολή του.

"Αγουστής: — Νὰν τότε
γελάτῳ;

"Ελδα: — Νά!

"Αγουστής: — Κοντέσινά
μου, τί νὰ σοῦ πῶ! . . . Μὲ φέρνεις
σὲ δύσκολη θέση . . . Δέν εἶμαι μὰ
θημένος νὰ μὴ κάνω ἓνα πράμμα
ποῦ τὸ προστάζει ὁ κόντε — Ναι-
μάρας!

"Ελδα: — Μὰ δταν σὲ παρ-
καλῶ ἐγὼ;

"Αγουστής: — Νά, βέβαια . .
πρῶτη βολὰ μοῦ λαχαίνει τοῦτο —
δῶ . . .

"Ελδα: — Σκέψου κχι διέλε-
ξε: "Η τὴν προσταγὴ τοῦ πατέρα
μου χάρσῃ, ἢ τὸ παρακάλιο τὸ
δικό μου μὲ ἀμοιβὴ τοῦτα τὰ δια-
μάντια. Διέλεξε!

"Αγουστής: — Μωρέ κχι μὲ
κλειστά μάτια, ποῦ λές ὁ λόγος.
Μὰ . . . ξέρω κχι ἐγὼ; . . . Δὲ μοῦ
λές, κᾶνε, γιὰ τὴ δὲ θέλεις τοῦ λό-
γου σου νὰ πάθῃ τίποτα ἐφτοῦνος
— ἐφτοῦ;

"Ελδα: — Γιατί τὸν ἀγαπῶ!

"Αγουστής: — Δέν τὸ πιστεύω

"Ελδα: — Καὶ γιατί δέν τὸ
πιστεύεις; Γιατί παίρνω ἄλλον;
Δέν ἔχει νὰ κάμῃ. Αὐτὸν μοῦ δίνει
ὁ πατέρας μου, μὰ ἐγὼ ἀγαπῶ τὸ
κείνον. Τόσο δύσκολο εἶναι; Δὲ
σοῦ ματακαπιτάρῃς; . . .

"Αγουστής: — Νά, ἔχεις δι-

κιο . . . "Έτσι θάνα, δὲ μπορεί νά-
ναι ἄλλοιως . . . "Έχεις καρδιά ἐσύ,
κυρά μου, τόμου ἀγάπης ἕνα παρα
καρινό, ποῦ δὲν μπορείς οὔτε νά
τὸν πάρης . . . Καί τι θυσία γι' ἀ-
γάπη του ! . . . (Ζωηρά.) Ναι, μὰ
κι' ἐγὼ ἔχω καρδιά ! . . . Σύχασε ! . . .
Οὔτε τρίχα τῆς κεφαλῆς του ! . . .

"Ελθα, μὲ χαρά — "Α, μπρά-
βο, Ἀγουστή ! Γέξερα ἐγὼ πῶ, θά
μοῦκανες τὸ χατήρι . . . Πῶ; θά
γελάσῃς ὅμως τὸν πατέρα μου; Δὲ
θέλω νὰ ὑποψιαστῇ, νὰ καταλάβει
τίποτα . . .

"Αγουστής — Μὰ μὲ συφέ-
ρει καὶ μένανε ; . . . "Εγνοῖά σου
καὶ θὰν τοῦ πῶ ἐγὼ ὅσα ψευδολο-
γία χρειαστοῦνε. Δὲν εἶμαι κου-
τός, κι' ἂν εἶπα. Πότε πῶ; δὲν τὸν
ἐξόρηκα, πότε πῶ. δὲ μεῦθε βολι-
κά . . . Εἴρω ἐγὼ ! . . . Καὶ πάντα
πλὴν εὐκολο εἶναι νὰ μὴ γίνῃ παρὰ
νὰ γίνῃ . . .

"Ελθα — "Όσο γι' αὐτό . . .

"Αγουστής — "Ε, καὶ τώρα
πάω, γιατί παράγγησα . . . Νὰ μὴν
καταλάβει καὶ κανένας πῶς τὰ μι-
λήσαμε . . . Προσκυνῶ, κυρά μου !

Κι' ἔγνοια σου ! Νὰ κοιμηθῇ; ἤσπυ-
χη ἀπόψε ! . . . Προσκυνῶ ! ("Υ-
ποκλίνεται καὶ κάνει νὰ φύγει.)

"Ελθα — "Ε! καὶ τοῦτο δώ;
(Τοῦ δείχνει τὸ κουτί μὲ τὴν καρ-
φίτσα, ποῦ τῷ χειρὶ ἀφήσει σὲ τρα-
πέζι.) Πάρ' το λοιπόν, κι' ὅπως
εἴπαμε.

"Αγουστής — "Όχι, σ' εὐχα-
ριστῶ ! Νὰ κρατήσεις, κυρά μου,
τὰ μπριλλάντια σου ! Πῆ; πῶς σου
τὰ χαρίζω τώρα ἐγὼ, ὁ φτωχὸς
σέμπρο; γιὰ τὸ γάμο. Τὶ βασιλικὸ
ρεγάλο! οὔτε στὸν ὕπνο μου δὲ θὰν
τῷ λαπκα πῶ; θὰ μπόρῃς νὰ σοῦ
χαρίσω ἕνα τέτοιο ! . . . Μὰ τί; δὲ
θαλασπύρινα τίποτα τρῶ ἀφαντό; γιὰ νὰ
κάμω τὸ κακό, καὶ θὰ πάρω τῇ;
ἀρχοντοπούλα; γιὰ νὰ μὴν τὸ κά-
μω; Δὲ θάτανε δίκιο. — Προσκυ-
νῶ !

"Ελθα — Θέ μου ! Ὑπάρχουν
λοιπόν ἀκόμα στὸν κόσμο καὶ κα-
λοὶ ἄνθρωποι ;

"Αγουστής — "Αμὴ πῶς; "Ε
μεῖς οἱ κκοῦργοι ! (Φεύγει)

Αὔλαία

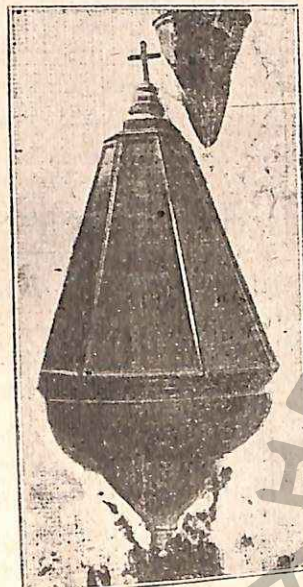
Γρηγόριος Ξενόπουλος

ΕΠΙΛΟΓΟΙ Τ. Β. ΓΥΡΩ ΑΠ' ΤΟΥΣ ΖΑΚΥΝΘΙΟΥΣ

"Απὸ τὸ Β'. Τόμο τῶν «Επιλόγων» μου, ποῦ εἶναι ἔ-
τοιμος νὰ τυπωθῇ, ἀποσπῶ τοὺς στοχασμοὺς αὐτοὺς,
τεὺς σχετικοὺς μὲ τοὺς Ζακύνθιους ποιητές. Σ. Σ.

* * *
"Ο Φώσκολος πάλεψε σ' ὅλη τὴν τὴ ζωὴ νὰ ζωντανέψει
τὴν ἀρχαία ὁμορφιά. "Η προσήλωσή του στ' ὄνειρό του αὐτὸ
τὸν ἔκανε τρομερὰ ἀποκλειστικό. Τοῦ στένευε, μπορῶ νὰ πῶ, τὸν
ἀέρα του. Γι' αὐτὸ δὲν ὑπόφευγε τὴ ρεαλιστικὴ σχολὴ τῶν Φλα-
μανδῶν. Γι' αὐτὸ ταραζόταν ἀπ' τὴς ρομαντικῆς "Οσοιάνειες ἀ-
πῆχσες τοῦ αἵωνα του σὲ μεγαλίστομους ποιητὲς σὰν τὸν Μπά-
υρον, τὸ Σέλλεϋ καὶ τὸ Σίλλες.

"Ο Φώσκολος πίστευε ταυτοχρόνως
πῶς ἡ τέχνη μπορεί νὰ γίνῃ ὄργανο
ἠθικῆς διδασκαλίας τῆς κοινω-
νίας; Γι' αὐτὸ μισοῦσε τὸ Βοκάκιο καὶ τὸν θεω-
ροῦσε διαφθορέα τῶν ἡθῶν.

"Ο Φώσκολος ὅμως ἄλλαξε τὴς ἐρω-
μένες του σὰν τὰ πουκάμισά του.

Μὰ ὅλ' αὐτὰ δὲν εἶναι παρὰ ἀνθρώ-
πινες ἀδυναμίες. Τοῦ τίς συμπαθοῦμε
μὲ προθυμία, ἀφοῦ συντελέσανε νὰ μᾶς
ἀφήσει ποιήματα σὰν τοὺς «Τάφους»
καὶ σὰν τὴς «Χάρτες».

Μοῦ φαίνεται πῶς ἡθικολογοῦν με-
ρικοὶ ἱταλοὶ κριτικοὶ εἰς βάρος τοῦ
φτωχοῦ Κάλβου, ἀπὸ ὑπερβολικὸ θαν-
μασμὸ στὸ Φώσκολο. Τὸν ἄφηκε, λέ-
νε, στὸ Λονδῖνο σὲ μέρες ἀρρώστιας
καὶ στενοχώριας. Ἀχαριστία! ἀγνο-
μοσύνη! Μονάχα δὲν ξέρουμε, — γιατί
ὁ Κάλβος δὲν ἄφησε ἐπιστολές, — τι
ἀκριβῶς εἶχε μεσολαβήσει μετὰ τὸν
Τὶ τὰ θέλετε. "Αν ὁ Κάλβος δὲν εἶταν τέλειος, οὔτε κι' ὁ

Φώσκολος φαίνεται να είναι. Είχαν κι' οι δύο τους τα έλαττώματα τους. 'Ο πρώτος μελαγχολικός, υποκόντριος, μανιακός. 'Ο δεύτερος δρμητικός, σπάταλος, νευρικός κι' οξύθυμος ίσως εξαιτίας της ορρώστιας του. Ποιος ξέρει... "Ας μὴν ἀδικούμε τὸν ἕνα γιὰ τὸν ἄλλον. Οἱ χαρακτήρες των εἶταν δύσκολοι, ἀνώμαλοι. Εἶχαν γίνει πικροὶ ἀπ' τὴν ἀλλεπάλληλες ἀποτυχίες των στὴ ζωή. 'Ο Κάλβος εἶχε ὑψηλὰ ἰδανικὰ κι' εὐγενικὰ αἰσθήματα. Τὸ φωνάζουν οἱ Ὁδὲς του. Ποιὸς μπορεῖ νὰ ξεχάσει ποτὲ τὴ συνάντησή του μὲ τὴ σκιά τῆς πεδαμένης του μητέρας, τὴν ἀληθινὰ ὁμηρικὴ, στήν Ὁδὴ πρὸς τὸ Θάνατο:

Ὁ φωνή, ὦ μητέρα,
ὦ τῶν πρώτων μου χρόνων
σταθερὰ παρηγόρησις·
"Ομματα ὅπου μ' ἐβρέχατε
μὲ γλυκὰ δάκρυα!
Κι' ἐσὺ στόμα ὅπου ἐφίλησα
τόσες φορές, μὲ τόσην
θερμότητην ἀγάπην,
πόση ἄπειρος ἄβυσσος
μᾶς ξεχωρίζει!

Κι' ἔπειτα ἡ πίστη του στὴν ἀρετή, ἡ ἀφοσίωσή του στὴ Ζακυνθὸ του, ἡ λατρεία του στὴν Ἑλλάδα !: "Α, ὅχι ποτέ, ὁ Κάλβος, δὲ μπορεῖ νὰ ἐφ'έρθηκε ὅπως ἐφ'έρθηκε πρὸς τὸ Φώσκολο, χωρὶς κάποιο λόγο ποῦ μᾶς διαφεύγει.

Γι' αὐτὸ εἶναι χίλιες φορές προτιμότερο νὰ θαυμάζουμε τοὺς ποιητὲς καὶ νὰ συχωροῦμε τοὺς ἀνθρώπους. Τολμῶ μάλιστα νὰ πῶ καὶ τοῦτο: Πῶς ὁ Κάλβος γιὰ τοὺς Ἰταλοὺς εἶναι ἕνας ξένος καὶ τίποτε δὲν τοὺς κοστίζει νὰ τὸν θυσιάσουν. "Ομως ἐμᾶς μᾶς κοστίζει καὶ πολὺ. Γιατὶ εἶναι ἕνας ἀπ' τοὺς δύο πρώτους μᾶς διδασκάλους. Καὶ θὰ εἶναι σὶν αἰῶνα τὸν ἅπαντα.

×

Κι' ἐπειδὴ ὁ λόγος γιὰ τοὺς Ζακυνθίους μᾶς ψάλτες, ρωτῶ: Πότε θὰ γίνει κάτι καὶ γιὰ τὸν Ἀντρέα Κάλβο; Πότε θὰ γίνει μιὰ γιορτὴ καὶ γι' αὐτόν; Πότε θὰ βγεῖ ἕνα λεύκωμα στὴ μνήμη του; Ποιὸς θὰ μᾶς ἀνακαλύψει τὴν εἰκόνα του; Θὰ εἶναι ντροπὴ στοὺς Ζακυνθίους καὶ τοὺς Κερκυραίους ἂν δὲ βάλουν ὅλα τὰ δυνατά τους νὰ τὴ βροῦν, ἂν δὲν τὸ κάνουν ἑαυτοὺς.

Διαβάζω σ' ἐν ἀπ' τὰ περιοδικὰ τῆς Ἀθήνας, ποῦ προγράμμά τους ἔχουν τὴν ἀσέβεια καὶ τὴν αὐθάδεια, κρίσεις ἐνὸς κριτικοῦ γιὰ τοὺς «Τάφους» τοῦ Φώσκολου. Δὲν ἀξίζουν τίποτε, λέει, γιὰτὶ «ἡ λάμψη τους εἶναι δανεικὴ, παρμένη ἀπ' τὴν τέχνη τῶν ἀρχαίων».

Νά, κριτικὴ μιὰ φορὰ γιὰ ποίημα ποῦ δὲν ἔχει τὸ ταῖρι του, εξαιτίας ἴσα - ἴσα τῆς μεγάλης του πρωτοτυπίας. 'Ο κριτικὸς τοῦ περιοδικοῦ τῆς Ἀθήνας, ποῦ νοιώθει ἀπὸ ποίηση ὅσο νοιώθω κι' ἐγὼ ἀπὸ Κινέζικα, ξεγελασμένος ἀπὸ κάποια στολίδια τοῦ ἔργου - τὰ μυθολογικά, — κι' ἀπὸ τὴν ξεπλίηδες ἐπιφανειακὴ του ἡρεμία, δὲν μπόρεσε οὔτε κἄν νὰ ὑποψιαστεῖ τὴ μεγάλη τρικυμία ποῦ κρύβει μέσα του; τρικυμία ἰδεῶν ἀπ' τὴν πύξιν ὑψηλὴς ποῦ ἔπιασε μυαλὸ πολιτισμένου ἀνθρώπου καὶ τρικυμία πόνου ἀπ' τοὺς πύξιν βαθιοὺς κι' ἀπ' τοὺς πύξιν ἀληθινούς.

Στὴ μνήμη του, λέει, δὲν τοῦ ἔμειναν παρὰ δύο - τρεῖς στίχοι ἀπ' ὅλο τὸ ποίημα καὶ κατὰ συνέπεια αὐτοὶ εἶναι ποῦ ζοῦν καὶ θὰ ζήσουν μονάχα. Καὶ δὲν καταλαβαίνει πῶς οἱ στίχοι αὐτοὶ ἔμειναν στὴ μνήμη του ἀκριβῶς γιὰτὶ εἶναι οἱ πύξιν εὐκολοὶ τοῦ ὅλου ποιήματος εξαιτίας τῆς ρωμαντικῆς εἰκόνας ποῦ κρύβουν. Κι' ἀντὶ νὰ τὰ βάλει μὲ τὴ μνήμη του, τὰ βάζει μὲ τὸν ποιητὴ ποῦ τὸν ἔχει στήσει εἰδωλὸ του ἕνα ὁλόκληρο λατινικὸ ἔθνος· ἔθνος ποῦ μολαντὰ ἔχει ποιητὲς σὺν τὸ Ντάντε, τὸν Πετράκη, τὸ Λεοπάρντι καὶ τὸν Καρντούτσι.

Ὁρισμένως ὁ τόπος μᾶς βοήσκει σὲ μιὰ περίοδο τέλει ἀναρχίας. 'Ο καθένας λέει καὶ κάνει ὅ,τι τοῦ κατέβει, γιὰτὶ ξέρει πῶς κανένας δὲ θὰ βρεθεῖ νὰ τὸν ἐλέγξει. Ξέρει μάλιστα ἀπειναντίας πῶς ὅσο πύξιν ἀνθάρης φανεῖ, τόσο θὰ κάνει πύξιν πολλὴ ἐντύπωση καὶ τόσο πύξιν μεγάλη περιποίηση θὰ βρεῖ ἀπὸ μερικοὺς ἐκδότες φυλλαδῶν.

Σατ. Σκίπης

Γύρω στο Βραβεΐο Νόμπελ

(του Ιωσήφ Fanciulli.)

Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΓΚΡΑΤΣΙΑ ΝΤΕΛΕΝΤΑ

(Συνέχεια και Τέλος)

Όλη η τέχνη της Ντελέντα βγαίνει από βαθειά ψυχή. "Αν κοιτάχτε σήμερα το μεγάλο έργο της δὲ θὰ μπορέσετε νὰ βρῆτε ἔχνος ἀπὸ τὰ ρεύματα ποὺ μέσα σὲ 30 χρόνια δημιουργήθηκε. Πολλὲς φορὲς ἀναφέρεται ἓνα μεγάλο ξένο ὄνομα: Δοστογιέφσκι. Οἱ Ρώσοι πάσθηναν πάντα γιὰ ὑπόδειγμα ἔμπνευσης, δίχως καμιὰν ἄλλη εἰδίκευση. Δὲν πιστεύω μὲ ὅλα αὐτὰ νὰ μῆκε ποτὲ Ρώσος συγγραφέας σὺν σπῆτι τοῦ Νουόβο ὅπου βγῆκαν τὰ πρῶτα μυθιστορήματά της. "Αν βροῖσκουμε μερικὲς ὁμοιότητες εἶναι σὺν ὑλικὸ καὶ ὅχι σὺν τὴν τέχνη. Μὴ ἀπλοϊκότητα πρωτόπειρων ψυχῶν ποὺ σταματοῦν σὺν προϊόντα τῆς χωριώτικης τέχνης, μὲ ποικιλία τρόπων, μὲ τὴν χαρὰ τῶν χρωμάτων, τὴν τολμηρότητα τῆς ἁρμονίας — ποὺ μπορεῖς νὰ συναντήσεις καὶ σὺν ψηλότερες ἐκφράσεις τῆς ποιήσεως — μὲ τὴν πεσσιμιστικὴ μοιρολατρεία, τὸ δύσκολον ἄγωνα ἐναντίον τοῦ πόνου καὶ τοῦ κακοῦ. Μὴ βάρβαρη θρησκομανία ὅχι ἀκόμη χριστιανική, ἀνακατεμμένη μὲ προλήψεις τρομαχτικὰς καὶ ὑπέροχες ἐξάρσεις. "Εἴσι, ἀπὸ μιὰν ἀποψη, ἡ ψυχὴ ἀντιπροσωπευομένη ἀπὸ τὴν Ντελέντα εἶναι τόσο Σαρδηνική ὅσο καὶ Ρωσική, γιὰ τὸ ὅτι ἐξὼ ἀπὸ τὰ τοπικὰ χαρακτηριστικά πέρα ἀπὸ τοὺς τόπους καὶ τοὺς καιροὺς, ὡς ὅτι οὐ φτάνει σὺν πὺ ἀρχαϊκὴν Ἑλληνικὴν ψυχὴν, ποὺ λάμπει σὺν Ὀμηρικὰ ποιήματα καὶ σὺν τραγωδίαις τοῦ Αἰσχύλου.

Δὲν ἀντίληφτήκατε πὺς τὸ πάθος τοῦ ἔργου της προέρχεται ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν ἀντίθεση τῆς περασμένης ζωῆς τοῦ κόσμου καὶ τῆς ἀνάγκης νὰ τὴν ἐγκλιματίσουν, νὰ τὴ ζήσουν σὺς ὁρισμένους φόρους ἐνὸς πολιτισμοῦ; Δὲ νοιώσατε τὸ σπασμὸ τῆς παγκόσμιας αὐτῆς ψυχῆς ποὺ μὲ θέρηνη ἀναζητεῖ μιὰν καθορισμένη μονιμότητα ὅχι μόνον ἠθική μὰ καὶ ψυχολογική; Ἡ ἀτομικὴ ὄντοτητα πολλῶν προσώπων τῆς Ντελέντα κρατιέται μὲ κόπο. Σὺν πρόσωπα αὐτὰ τὸ ὄνειροπόλημα ἔχει μεγάλο μέρος καὶ ἀδιάκοπα συγχέεται μὲ τὴν πραγματικότητα, σ' ἀνήσυχη παλίσροια ἐνέργειας καὶ ἀντίδρασης. Κοιτάχτε πόσο μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀλήθεια φαίνεται μιὰ ἄλλη

γνώμη κοινὴ, ποὺ θεωρεῖ τὴν τέχνην αὐτὴν ὡς τοπικὴ ἢ ἀπὸ τὰ πολλὰ καὶ ἐκλυσιμὰ λαογραφικὰ στοιχεῖα. Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ δὲν εἶναι ἀπλῶς διακοσμητικὰ καὶ καθὼς τὰ λέγουν: χροῶμα. Εἶναι σύμβολα καὶ εἰκόνες ἐκείνης τῆς ψυχῆς καὶ τῆς ἀντίθεσης. Κοιτάχτε τὴν παράσταση τῆς φύσης, ποὺ ἔχει τόση θέση σὺν ἔργῳ τῆς Ντελέντα. Τέτοια φύση — καὶ σὺν διηγήματα ἀκόμα ἄλλον περιβάλλοντος — εἶναι τῆς Σαρδηνίας. Ἡ συγγραφεὺς φαίνεται ἀνεξάντλητη σὺν τὴ ζωγραφίζει. Χαραυγὲς καὶ δύσες, οὐρανὸς ἀγριζμένος ἢ σελινοφώιστος, ἄγρια δάση καὶ ἀνθισμένα λειβάδια: τὸ πᾶν εἶναι χροῶμα. Ἐπικοινωνεῖ ὅμως μὲ τὴν ψυχολογία τῶν προσώπων ὅπως σὲ κάθε ποιήσῃ ἀξιόλογη. Εἶναι μέρος λοιπὸν τοῦ ψυχολογικοῦ «φορέματος». Μὰ τὸ σπουδαιότερον τῆς σχέσης αὐτῆς εἶναι μιὰ ἀρνητικὴ ἀξία, μιὰ ὅψη τῆς ριζικῆς ἀντίθεσης ποὺ προανάφερα. Μεταξὺ τῆς φύσης καὶ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ὑπάρχει πιθανότης στενῆς ἐπικοινωνίας. Ἀπὸ τὴν ἐρημιὰ τοῦ ἀνθρώπου πηγάζει σὲ μιὰν ἀκατάπανστη ἐπίθεση σὺν φύσῃ. Μὲ ἀπεγνωσμένο λυγισμό, ὑπερηδῶντας μιὰ ζώνη κενοῦ, ζητεῖ νὰ χύσει τὴν ψυχὴν του. Ἀλλὰ τὰ πράματα μένουν πάντα μακριὰ, καὶ ἂν καμὴ φρεὰ ἀρήνουν κάποια ψευταπάτη, φαίνεται πὺς τὸ κάνουν γιὰ νὰ ἐπιβάλλουν σκληρότερα τὴν αἰσθησὴ τοῦ χωρισμοῦ καὶ τῆς ἀπαρξίας ἀπόστασής τους.

Ἡ τέχνη αὐτὴ σὺν ἔχτέλεσός της ἔχει μιὰν ἀπλότητα. Οὐ μίξει, δηλαδὴ, τὴν ἀπλὴ καὶ αἰνιγματικὴ τῶν N u r a g h e s Ἡ καλλιτέχνης βάζει τὸ ἔργο μὲ τὴν πὺ ἀπόλυτη ἀντικειμενικότητα καὶ αὐτὴ κρύβεται. Ὁ θεομὸς λυγισμὸς ἀνέκει σὺς ἡρώες του. Ἡ πλοκὴ εἶναι τέτοια αὐστηρὴ καὶ δυνατὴ. Ἀβίαστα βγαίνουν στοιχεῖα τρυφερότητας, κομψότητας καὶ χάρις ἀκριβῶς ὅπως σὺν ἀγκωνάρια τῶν Νουράγκ ἀνδρίζουν τὰ ῥόδα καὶ τὰ κρεῖνα. Ἀπὸ αὐτὴ ἢ καὶ γι' αὐτὴ τὴν ἀπλότητα βγαίνει τὸ προσὸν ἐκεῖνο τοῦ Στὺλ, ποὺ οἱ παλιὲς ρητορικὲς, ὄνομαζαν σαφήνεια. Καμὴ ἀοριστία, μπερδεμα ἢ ἀφηρημάδα. Ποτὲ λαβύρινθος, ὅπως συμβαίνει συχνὰ σὺν Ρωσικὸν μυθιστόρημα. Ἡ περίοδος μαζεμένη, οἱ λέξεις καθαρές, ἀκριβεῖς, μνημειώδεις. Ἡ σαφήνεια αὐτὴ ποὺ ἀξοῖναι τὰ στοιχεῖα καὶ νημεύει καὶ τίς μικρότερες λεπτομέρειες, εἶναι ἀκριβῶς ἐκεῖνη τῆς φύσης τῆς Σαρδηνίας: δυνατὸς ἥλιος καὶ ζωηρὸ γαλάζιο, ποὺ

κρέμεται στις ανθρώπινες τραγωδίες.

Μιά τέχνη σάν αυτή, τόσο για την ψυχή της όσο και για το είδος της, ενώ τιμᾷ ένα ἔθνος φτάνει σιῖν καρδιά κάθε λαοῦ. Παντοῦ εἶναι ὠφέλιμη θρησκευτικά, ὅχι για τις ἀλήθειες μιᾶς πίστεως συγκεκριμένης—ποῦ ὡς τώρα δὲν ὑπάρχει σ' αὐτήν—ἀλλὰ γιατί παρακινεῖ τὸν καθένα νὰ σκέφτεται μὲ καθαρία καρδιά τὸ μυστήριον ποῦ εἶναι μέσα μας κ' ἐχτός, ἀντίθετο μὲ τὴ συνειδησιμὴν ἄποψη τῆς ζωῆς.

Αὐτὴ εἶναι ἡ ψηλότερη σημασία, ποῦ φαίνεται, τοῦ βραβείου Νόμπελ, ποῦ δόθηκε στὴ Γράτσια Ντελένια.

(ἐκ τοῦ Ἰταλικῷ)

Σπύρος Μελῶτος

ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΡΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΗΣ ΛΕΞΕΩΣ 'ΚΕΦΑΛΩΝΙΑ,

Οἱ μεταχειριζόμενοι τὸν δημωδέστερον τύπον τοῦ ὀνόματος τῆς νήσου Κεφαλληνίας «Κεφαλονιά», συνηθίζουν νὰ γράφουν τὸ—λο—διὰ τοῦ ω, οὐχὶ δὲ διὰ τοῦ ο, ὡς εἶναι τὸ ὀρθόν. Πρὸ τοῦ προσπαθήσωμεν νὰ ἀποδείξωμεν τὸ σφαλὲρον τῆς γραφῆς διὰ τοῦ —ω—καὶ τὸ ὀρθόν τῆς διὰ τοῦ —ο—θὰ προτάξωμεν ὀλίγας γραμμάς περὶ τῶν μνημείων, εἰς τὰ ὁποῖα ἀπαντᾷται ὁ δημῶδης οὗτος τύπος.

Ἡ δημῶδης νῦν τύπος Κεφαλονία ἀπαντᾷται τὸ πρῶτον παρὰ Πλινίῳ 4, 12, 19, ἔπειτα δὲ καὶ ἐν τοῖς Γοτθικοῖς τοῦ Προκοπίου (3, 40 Rom) καὶ δὴ ἐν τῷ ἀκολουθῶν χωρίῳ: «καὶ Ἀρταβάνης δὲ οὐ πολλῷ ὕστερον ἐν Κεφαλωνία γενόμενος....». Τὰ δύο ταῦτα χωρία εἶναι τὰ ἀρχαιότερα. Πολυτιμότερον ὅμως διὰ τὴν μελέτην τοῦ ὀνόματος καὶ γενικῶς τὴν ἱστορίαν τῆς νήσου εἶναι μολυβδόβουλλον τοῦ Θ'. λήγοντος αἰῶνος, δημοσιευθὲν ὑπὸ τοῦ μεσαιωνοδύτου Κ. Γ. Ζησίου (1) τοῦ ὁποίου τὸ κείμενον ἔχει ὡς ἑξῆς:

Πάτερ (;) ὁ Θεὸς ἡμῶν/ βοήθη (sic) τῷ σῶ δούλῳ/ Στ...τω βασιλικῷ σπα[αθα]ρίῳ/ κὲ (sic) στορ[τ]ηγῷ Κεφαλωνία[s]. (2)

Ὡς παρατηρεῖ ὁ ἀναγνώστης, κοινὴ γραφὴ εἰς τὰ μνημονευθέντα ταῦτα χωρία εἶναι ἡ διὰ τοῦ ω. Ἡ τοιαύτη ὁμως

γραφὴ, εἰς τὴν τεθῇ εἰς τὴν κρίσιν τῆς γλωσσολογίας, θὰ φανῇ ἀνυπόστατος, διότι εἶναι ἀνύπαρκτος ἐν τῇ ἐλληνικῇ γλώσσῃ τῆς μεταγενεστερᾶς περιόδου τοιαύτη τροπὴ τοῦ η εἰς ω. Φωνητικὸς ἄρα λόγος οὐδεὶς ὑπάρχει καὶ ἀλλαχοῦ δεόν νὰ ζητηθῇ ἡ αἰτία τῆς μεταβολῆς τοῦ φθόγγου η εἰς ο.

Ὁ κ. Γεώργιος Χατζιδάκις, προσπαθὼν νὰ ἐξημεύσῃ καὶ ἄλλας παραλλήλους τροπὰς, ὡς π.χ. Μινεμβασία—Μινθεσία, προσπαθεῖ νὰ ἐξηγήσῃ τοὺς τύπους τούτους ὡς ἑξῆς.

«Πολλάκις συμβαίνει ὥστε καὶ ἀπλῆ λέξις νὰ ἐκληφθῇ ὡς σύνθετος ἢ καὶ ὡς ἄλλως σύνθετος καὶ τότε νὰ λάβῃ ὁ ἐν τῇ ὑπὸ τὸ πασθεῖση συναρμογῇ προβλ. ἀροθυμῶ—ραθυμῶ....Κεφαλλονιά....» (3) Παραδέχεται, δηλ., ὁ κ. Χατζιδάκις, τι ὁ λαὸς θεωρήσας τὴν λέξιν Κεφαλλονία ὡς σύνθετον, ἐσχημάτισε νεώτερον τύπον, ἐφαρμόσας τὸν γλωσσικὸν νόμον τῶν κατὰ παρὰ αἴν σχημασθέντων ὀνομάτων (π.χ. ἀμπέλια—χωράφια: ἀμπελοχώρφα κ.λ.). Ἡ ἐρμηνεία αὕτη ἤθελεν εἶναι πιθανή, εἰάν ἡ κατὰ τὰ φαινόμενα δευτέρα τῆς συνθέσεως λέξις ἔδιδε ὅπως δῆποτε λογικὴν αἰνῶσιν.

Πολὺ πιθανώτερον φαίνεται ὅτι ὁ τύπος ἐσχηματίσθη κατ' ἀναλογίαν πρὸς ἄλλα τοπωνυμικά εἰς—ονία λήγοντα, ὡς π.χ. Πελαγονία, Παφλαγονία κ.λ. Τοιοῦτοι ἀναλογικοὶ σχηματισμοὶ εἶναι συνήθεις ἐν τῇ νεοελληνικῇ γλώσσῃ καὶ δὲν θὰ ἦτο ἄστοχος ἡ δευτέρα αὕτη ἐρμηνεία.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῆς διὰ τῶν δύο λλ ἢ ἐνὸς γραφῆς, ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι εἰς τὰ ἀρχαῖα χειρόγραφα καὶ εἰς τὸ μέτρον τῶν δημοτικῶν ἐπῶν ἀπαντῶνται δύο λ. Ὁ Εὐστάθιος Θεσσαλονίκης (4) θέλων νὰ ἐξημεύσῃ τὸ πρᾶγμα, λέγει ὅτι ἐγράφη κατ' ἀρχὰς οὕτω διὰ νὰ διασταλῇ ὁ τύπος τοῦ ἐθνικοῦ Κεφαλλῆν ἀπὸ τῆς αἰτιατῆς τοῦ προσηγορικοῦ «κεφαλῆν». Ἐννοεῖται ἡ λογία αὕτη ἐρμηνεία εἶναι εὐρεσις ἐκ τῶν ὑστέρων οὐδεμίαν ἔχουσα σχέσηιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν. Τὸ ζήτημα πάντως δὲν ἔχει λυθῇ ὀριστικῶς ἢ δὲ ἐμφάνισις τῶν δύο λ εἶναι ἀδικαιολόγητος, εἰάν πράγματι τὸ ὄνομα τῆς νήσου προῆλθεν ἐκ τοῦ Κεφάλου, ὡς μυθολογεῖται. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ γραφὴ διὰ τοῦ ἐνὸς λ, προσκρούει μὲν εἰς τὴν ἀρχαίαν παράδοσιν, δὲν εἶναι ὅμως πλημμελής.

Ὅπως δὲ καὶ διὰ τοῦ ω γραφὴ τῆς συλλαβῆς -λο-εἶναι ἐσφαλμένη, διότι ἀντίκειται πρὸς τοὺς νόμους τῆς νέας ἐλληνικῆς πρέπει δὲ νὰ γράφεται διὰ τοῦ ο, δι' οὗς λόγους ἀνεπιβέβαιον ἀνωτέρω.

Διον. Α. Ζακυνθινός

(1) Κεφαλληνίας Χρ. 'Αρχαίει ἐνπεριεδ. «'Αρμενία» Α. 1900 σ. 228.

(2) Τὸ μελεδεδέουλλον τοῦτο εἶναι καὶ ἀπὸ ἱστορικῆς ἀπόψεως πολυτιμότερον, διότι ἴσκει τὴν παρὰ Κωνσταντίνῳ τῷ Πορφυρογεννήτῳ ἀντίφασιν περὶ τοῦ ἂν ἡ Κεφαλληνία ὑπῆρξε θέμα κατὰ τὸν Θ'. ὡς κε' (Πρόλ. Κωνσταντίνου, ἐν 'Αρμενίᾳ, σ. 1900 σ. 248ε).

(3) Μεσαιωνικά καὶ Νέα 'Ελληνικά τ. Α' σ. 245 πρόσλ. καὶ Β' σ. 403.

(4) Παρεκβολαὶ εἰς Διονυσίου Περιήγησιν στ. 431. Πρόσλ. καὶ Α. Μιλητιάδην, Γεωγραφία Κεφαλληνίας σ. 217.

ΑΠΟ ΤΑ ΣΟΝΕΤΤΑ ΤΟΥ ΛΑΝΤΗ

Ἔχει στὰ μάτια τὴν ἀγάπην ἢ καλὴ μου
Τὸ κάθε τί ὅπου κοιτάζει τ' ὁμορφαίνει.
Γυροῦν νὰ τὴν ἴδωσιν ὅπου διαβαίνει,
Τρέμ' ἡ καρδιὰ ἐκείνου πὺν χαιρετάει.
Γέροντας τὸ κεφάλι ὅλα πεθαίνουν
Στενάζοντας γιὰ τὰ ἐλαττώματά τους.
Θυμὸς καὶ περηφάνεια μπροστὰ τῆς φεύγουν
Βοηθεῖστε με, γυναῖκες, νὰ τὴν τραγουδήσω.
Κάθε γλυκάδα καὶ ταπεινοφροσύνη
Γεννέται σ' ὅποιον τὴν ἀκούει.
Εὐτυχισμένος πὺν τὴν πρωτόειδε!
Τὶ εἶναι τὸ ἐλαφρὸν τῆς χαμογέλιο
Δὲν ξέρω νὰ τὸ πῶ, οὔτε νὰ τὸ κρατήσω
Στὸ μυαλό. Τόσο πανώριο νέο θάμα εἶναι.

(Μετάφραση 'Επιτηρησίας)

ΟΙ ΤΡΕΣ ΣΙΝΕΤΑΙΡΟΙ

(Λαογραφικὰ Κρήτης)

Μία φροῦ ἀποφάσισαν μαζί νὰ ἐμπορευτοῦν ὁ βάτος, ὁ γλάρος καὶ ἡ λαχταρίδα (τυχερίδι). Οἱ δύο πρῶτοι κατέθεσαν τὰ χεῖματα καὶ ταξίδεψαν μοχρεῖα γιὰ νὰ προμηθευτοῦν τὰ εἶδη.

Ἀμα γυροῦσαν, ὁμως, ναυάγησε τὸ πλοῖο καὶ ἔχασαν ἔτσι καὶ ἐμπόρευματα καὶ κεφάλαια. Αὐτοὶ μὲ δυσκολία σώθηκαν.

Τότε εἶπον σὴν λαχταρίδα πὺς ἀφοῦ θάταν σύντροφοι στὸ κέρδος πρέπει νὰ μοιραστοῦν καὶ τὴ ζημία καὶ τὴν ὑποχρέωσαν νὰ τοὺς δώσῃ μετρητά, πὺν αὐτὴ δὲν εἶχε.

Ἀπὸ τότε ἡ δύστυχη ἀναγκάστηκε μοιάχα νύκτα νὰ βγαίνει, νὰ μὴ τὴν ἴδωσιν οἱ πιστωτὲς τῆς καὶ προσέχει μήπως ἀκούσῃ νὰ λένε τίποτα διαφωτισικὸ γιὰ τὰ χαμένα.

Ἀλλὰ καὶ τῶν δύο ἄλλων οἱ ἐλπίδες δὲ χάθηκαν ὁλότελα.

Ὁ βάτος δὲν ἀφίνει κανένα νὰ περὶ σὺν πλάϊ του, δίχως νὰ τὸν βοευνήσῃ ἀρπάζοντάς τον ἀπὸ τὰ ροῦχα, ἐνῶ ὁ γλάρος τριγυροῦν τ' ἀπορογῖα μήπως δεῖ κάποιον τὸ ἐμπόριο του νὰ τώχῃ ξε-
καί τὴ θάλασσα.

Ἀγλαΐα Κυρμιζάνη

— Ἐκδόσεις — Λάβαμε καὶ συσταίνουμε θερμὰ τ' ἀκόλουθα

— Ἐδρετήριον τῶν Μεσαιωνικῶν βιβλίων τῆς Ἑλλάδος. [Μέρος Α' μνημεῖα τῆς Ἀττικῆς] Τοῦ ἀκαδ. Γ. Σωτηρίου.

— Ἀνθεοτήρια Ποιητικὴ συλλογὴ τοῦ θαυμαστοῦ Σωτ. Σκίπη. Ἐκδόσις «'Αγῶνος» Παρισίων.

— *fioretti per francesca*, περιεργότατη, γιὰ τὸ λόγο πὺν ἀναπτύσσει στὸν πρόλογό του, ἀλλὰ καὶ σημαντικὴ ποιητικὴ συλλογὴ ποιημάτων, ἰταλικά ἀπὸ τὸ δάσκαλό μας Ψυχάση.

— Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων. Βιογραφικὰ σημεῖωματα μὲ εἰκόνας ἀπὸ τὸν Πίπην Μαρτίνην. (δραχ. 25)

— *Rime from a greekian loom*. — Συλλογὴ τῶν καλυτέρων ποιημάτων τοῦ κ. Σκίπη μεταφρασμένα σὴν Ἀγγλικὴ ἀπὸ τὸν Χάργγουντ Μπάκον

— Γιὰ τὴν εἰρήνην. (Τραγούδια τῆς ἀγάπης). Γερ. Κασόλα.

— Κριτικὰ σημεῖωματα. Ἀναστ. Φράγκου. Ἀνάλυσις τοῦ ἔργου τῶν Καβάφη, Παλαμά, Νικολαΐδην, Βουτυρά. (Ἐκδόσις «Νέας Τέχνης»)

— Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος. Συμπαθέστατη ποιητικὴ συλλογὴ τοῦ Ἀγγέλου Σημηριώτη

— Ἀττικὸν Μουσεῖον. Ἡμερολόγιον εἰκονογραφημένον.

Οὗτος Φώσκολος. Ψυχολογικὴ βιογραφία ἀπὸ τὸν περιήγητο καὶ καλὸ Βαλεντίνου Πίγκολι, ἀπὸ τίς ὀραιότερες πὺν γράφηκαν γιὰ τὸν Ποιητὴ τῶν Τόφων.

— Ἀδωνοσίνοσ Γκόρι. — *Il presupposto filosofico della concezione liberale*. — Ἀγγελὸς Ν. ἰ Κονσιάντσι, ποιητὴς καὶ ἱστορικός. — Ἡ ζωὴ τοῦ Α. Καβάφη γραμμὴν ἀπὸ τὸν Γ. Βίκο, σημεῖα προσανατολισμοῦ τῆς νέας φιλοσοφίας. — Ὅλα τὰ πάρα πάνου φυλλάδια, κριτικὲς μελέτες τοῦ περιήγητου Μπενεντέττο Κρότσε.

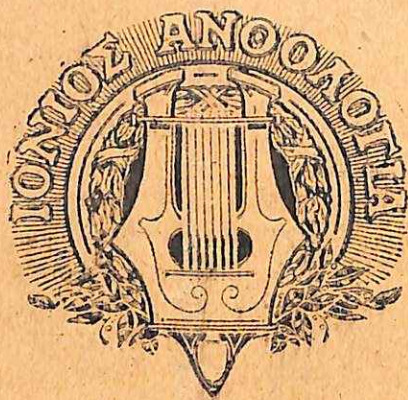
— Λάβαμε ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Παρίας ἔξον ἀπὸ τὴν εἰδικὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐναρετήριου λόγου τοῦ Φωσκόλου σὶν ἐκεῖ Πανεπιστήμιον, καὶ πολυτελέστατη καὶ πολυσέλιδη ἔκδοσιν μὲ τίς καλύτερες σύγχρονες μελέτες γύρω σὶν μεγάλο Ποιητὴ. *libri del giorno*: Διήγησις σοβαρώτατη ἐπιθεώρησις πὺν δίνει τελείαν ἐπισκόπησιν τῆς παγκόσμιας φιλολογικῆς ἀνέσε, διευθυνόμενῃ ἀπὸ τὸ δυνατό Πίγκολι. — Στὸ τεῦχος τοῦ Δεκεμβρίου περιεργὸ σημεῖωμα γιὰ τὸ Φώσκολο μαζί μὲ κριτικὴ γιὰ τὴ μετάφρασιν ἀπὸ τὴν κ. Μ. Μινώτου τῶν «Χαρίτων».

— ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ: Ἡ Σύγχρονη Σκέψη (Σικάγο) —

Ἀλεξανδρινὴ Τέχνη (Ἀλεξάνδρεια) — Δομένικος Θεοτοκόπουλος (Χανιά) — Νεοελληνικὰ Γράμματα (Ἡράκλειον)

— Νέα Ἑστία — Ἑλληνικὰ Γράμματα — Ἑλληνικὴ Ἐπιθεώρησις. — Ἀναγγέννησις. — Ἑλληνίς — Παιδικὴ Ζωή.

Γ
Α